

Colm Tóibín: Mesteren

Med udgivelsen for nylig af *Mesteren* findes der nu fire af Colm Tóibíns i alt fem romaner på dansk; af dem har de tre en – mere eller mindre udpræget – homoseksuel person i centrum, selv om homosexualiteten ikke som sådan udgør deres emne. De to andre er *Nattens historie* og *Blackwater Fyrskib*.

Mesterens hovedperson er den amerikanske forfatter Henry James (1843-1916). Selv om hovedpersonen ikke er fiktiv, er der tale om en roman, ikke en biografi, og den former sig som nedslag i de sidste år af 1800-tallet, med rigelige tilbageblik til afgørende episoder i James' liv. Ydre handling er der kun lidt af – som det var tilfældet med James. Til gengæld er det indre liv så meget rigere. Flere episoder viser James' stærke tiltrækning mod andre mænd, en tiltrækning som han aldrig giver efter for. Episoderne bliver eksempler blandt flere på hans generelt manglende evne til at indgå i nære forhold til andre mennesker – og manglende vilje til at gøre det, fordi det tjener hans kunst bedre, at han er iagttageren frem for deltageren. På trods af at romanen således giver et billede af et delvis selvvalgt dybt ensomt menneske, er den ikke trist, den er en fornøjelse at læse, ikke mindst på grund af Tóibíns velformede sprog, som er inspireret af James', selv om resultatet slet ikke ligner hans, men er Tóibíns eget. Og ind i mellem er romanen for resten også temmelig morsom, fx i skildringen af James' problemer med sine mere og mere drikfældige og sjuskede tjenestefolk og hans forsøg på først at kamouflere problemet, siden at slippe af med ægteparret.

Mesteren (*The Master* er den engelske titel) stod sidste år på finalelisten til The Booker Man Prize, som i stedet gik til Alan Hollinghursts *The Line of Beauty* (I skønhedens tjeneste kom den til at hedde på dansk), og få dage efter den danske udgivelse kom meddelelsen om, at Tóibíns roman var blevet tildelt verdens største litteraturpris givet for et enkelt værk, The International Impac Dublin Literary Award. Fuldt fortjent efter denne læsers mening.

Colm Tóibín er født i 1955 i Irland. Han har arbejdet som journalist, skrevet flere rejsebøger, bl.a. *The Sign of the Cross. Travels in Catholic Europe*, redigeret antologier, skrevet essays, bl.a. samlet i *Love In a Dark Time: Gay Lives from Wilde to Almodovar*, og altså fem romaner, hvoraf også nr. to, *The Heather Blazing*, er udkommet på dansk under titlen *Heden brænder*, foruden de tre allerede nævnte. Ingen af hans ikke-skønlitterære bøger er oversat til dansk.

Bjarne Stavshøj

